

	UITSLUITEND DROGEN VAN HOUT VOOR DERDEN	
	ALLE HOUTSOORTEN EN KWANTITEITEN - LATTEN EN ONTLATTEN ULTRA-MODERNE DROOGKAMERSSTURING - STAPELPLAATS VOOR LUCHTDROGEN BEROEPSEERST, SERVICE EN 38 JAREN ERVARING n.v. drieborrebeek 8 - B-9600 ronse +32 55 21 50 25 ■ +32 55 21 09 73 ■ dry@dry.be ■ www.dry.be	

29 oktober: bedrijven leggen het werk neer

Platensector neemt het niet langer: “Onze grondstof wordt verbrand”

DE 180 plaatmaterialenbedrijven verenigd in de European Panel Federation (EPF) geven deze maand een noodsignaal. Al enkele jaren klaagt de EPF de verstoring van de houtmarkt aan door de subsidiëring van de energiewinning uit biomassaverbranding. Voor 95% gaat het daarbij om houtverbranding – allerlei (laagwaardig) hout: sloophout, nevenproducten van de houtverwerkende industrie tot vers gekapt hout uit het bos. De plaatmaterialenindustrie ziet dus haar grondstof weggekocht worden door de energiesector die ze eenvoudig verbrandt. Omdat hij gesubsidieerd wordt kan de energiesector immers een hogere prijs betalen voor het hout. Als dit zo blijft doorgaan drijft de EU haar plaatmaterialenindustrie over de grenzen, waar de houtgrondstof nog wel betaalbaar is. Dit is geen loos dreigement. De industrie weet werkelijk niet welke toekomst haar wacht in de EU. Om hun onvrede ook duidelijk kenbaar te maken zullen de plaatmaterialenfabrieken op 29 oktober het werk stilleggen, zo kondigde EPF-voorzitter Laszlo Döry begin deze week tijdens een debat in Brussel aan.

Kris Wijnendaele die het secretariaat van de EPF in Brussel leidt, zette de feiten op een rijtje. Om de 20/20/20 doelstellingen van het EU-klimaatakkoord te halen, hebben de EU-lidstaten subsidiesystemen uitgewerkt ter bevordering van warmte- en energieproductie uit houtverbranding. Dat heeft nu al geleid tot fricties op de houtmarkt, waar concurrentie ontstaat om verschillende houtsortimenten tussen de houtverwerkende nijverheid en de energiesector. Maar de toekomst is ronduit alarmerend. Totnogtoe hebben 23 lidstaten een 'nationaal actieplan inzake hernieuwbare energie' ingediend bij de EU en daaruit blijkt dat tegen 2020 bijkomend 116 miljoen ton droog hout voor 'groene' elektriciteitsproductie en 295 miljoen ton droog hout voor de productie van 'groene' warmte nodig zullen zijn. Dat is samen 411 miljoen ton droog hout, terwijl in heel Europa vorig jaar naar schatting van het Unece/Fao Timber Committee 446 miljoen m³ hout gekapt is geworden.

Het is vrij duidelijk dat de Europese bossen dit surplusvolume hout niet zullen kunnen leveren. Een vroegere studie van de universiteit van Hamburg in opdracht van het Timber Committee leerde al dat we tegen 2020 zelfs bij een houtproductie die verhoogd zou worden tot 824 miljoen m³, afstevenden op een hout-

Kris Wijnendaele: Wij stevenen af op een houttekort van 430 miljoen m³ in Europa door de vlucht die biomassaverbranding aanneemt.

tekort van 251 miljoen m³. In deze studie was namelijk berekend dat de energiesector in 2020 even veel hout zal nodig hebben als de houtverwerkende industrie. De nieuwe prognoses over het energetische houtgebruik voeren dit op tot 696 miljoen m³ in 2020, terwijl de houtindustrie 523 miljoen m³ zou nodig hebben. Het te verwachten houttekort zou dus oplopen tot 430 miljoen m³.

Door de daling van het houtverbruik ingevolge de economische crisis (in Europa werd vorig jaar 5% minder hout gekapt dan in 2008) zou je verwachten dat het met die spanning op de houtmarkt momenteel nogal meevalt, maar niets is minder waar. Het aandeel recyclagehout dat onze spaanplaatbedrijven verwerken is stabiel gebleven, enkel het volume is wat gedaald. Maar ingevolge de crisis is er ook minder recyclagehout beschikbaar bij de afvalinzamelaars. Gevolg is dat energieproducenten en spaan-

(lees verder p.5)

“Onze grondstof wordt verbrand”

(vervolg van p.2)

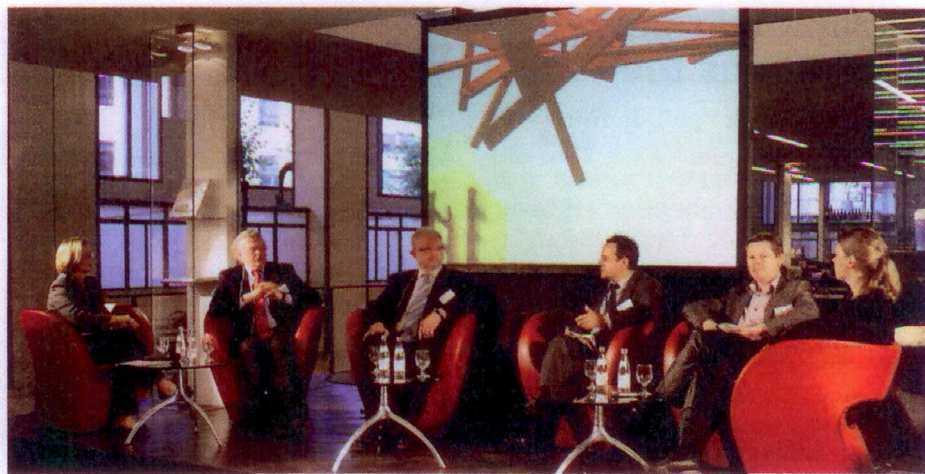
plaatfabrikanten nu ‘vechten’ om de beste kwaliteiten recyclagehout.

Cijfers uit Groot-Brittannië leren dat de houtprijzen met 30% gestegen zijn in de jongste vier jaar. De Britse energiesector kan dankzij subsidies voor hout tot 92 EUR per ton meer betalen dan de houtverwerkende industrie. Door dit soort van steunmaatregelen zijn naaldhoutplaketten in Europa in 5 jaar tijd 30 tot 50% duurder geworden.

Dat is in hoge mate contraproductief, want hierdoor wordt het aantrekkelijker een grondstof te verbranden dan ze te verwerken en dat brengt een hele waarde- en tewerkstellingsketen in diskrediet. Om een ton hout te verwerken heb je 25 maal meer werknemers nodig dan om een ton hout te verbranden. Een ton hout verwerken draagt 1.044 EUR bij tot de Europese economie, een ton hout verbranden slechts 118 EUR. Hout onmiddellijk verbranden is zelfs slecht voor het milieu, want daardoor wordt de in het hout opgeslagen koolstof opnieuw vrijgegeven aan de atmosfeer, terwijl hout verwerkt tot producten dat koolstof nog gevangen houdt gedurende hun hele levensduur. Voor houten bouwproducten mag je uitgaan van een gemiddelde levensduur van 75 jaar. Houtproducten kunnen bovendien gerecycleerd worden tot weer andere producten, zodat deze koolstofcyclus nogmaals verlengd wordt. Kortom, met dit alles in het achterhoofd, zo besloot Kris Wijnendaele, moet je beseffen dat je hout maar één keer kan verbranden. Je doet er dus goed aan tweemaal na te denken vooraleer je dat doet.

Duurzaam gebruik

Voor het debat hadden EFP en de Belgische federatie Fedustria vijf woordvoerders uit uiteenlopende hoek rond de tafel verzameld: Stefaan Vergote, hoofd van de afdeling Strategy & Economic Assessment, DG Klimaatactie van de Europese Commissie, Bart Martens voorzitter van de Milieu- en Energiecommissie van het Vlaams parlement, prof. dr. ir. Joris Van Acker, hoofd van het

EFP en Fedustria organiseerden het debat in de Lokettenzaal van het Vlaams parlement, dat nog steeds gesierd wordt door “The Sequence”, het kunstwerk van Arne Quinze, dat een voorbeeld is van duurzaam houtgebruik. Opgebouwd uit oud hout zal het na afbraak verwerkt worden tot spaanplaat. Boven de panelleden werden beelden van “The Sequence” geprojecteerd.

Laboratorium voor Houttechnologie van de UGent, Tone Knudsen, plaatsvervangend directeur van de ngo Bellona Europa en EPF-voorzitter Ladislaus Döry.

Vrij snel bereikten de sprekers de consensus dat we vandaag geconfronteerd worden met negatieve neveneffecten van Kyoto en de daaruit voortgevloeide promotie van hernieuwbare energie. Volgens Döry hadden de Kyoto-onderhandelaars geen kaas gegeten van hout. Bossen zijn koolstofputten en hout, zodra het het bos verlaat, was voor hen dan ook een perfect te verbranden materiaal, omdat dit voor het klimaat een nuloperatie is. Daarom houdt Döry zijn hart vast voor de gevolgen van de koolstofemissiehandel: als je ook nog geld krijgt voor houtverbranding, hebben we straks helemaal geen bos meer.

Biomassa is essentieel in de nulenergie-maatschappij van morgen, zei Tore Knudsen van de ngo Bellona. Maar lange tijd is niet beseft dat de bomen, onze enige bron van duurzame koolstof, niet tot in de hemel groeien. Hout is ook maar beperkt beschikbaar. Prof. Van Acker wees in dat verband op de multifunctionele rol van het bos in onze maatschappij die niet altijd verenigbaar is met een hoge houtproductie. Hij waarschuwde voor de gevaren van een “total tree”-exploitatie die alle nutriënten aan het bos onttrekt. Er kan ongetwijfeld meer hout uit ons versnipperd bosbezit gemobiliseerd worden en bosaanplantingen op landbouwgrond zijn nog een te

weinig ontgonnen piste. Maar we moeten daarnaast vooral een duurzaam gebruik maken van de houtgrondstof.

In die geest lieten ook Stefaan Vergote en Bart Martens zich uit. Het wordt tijd voor kwalitatieve inperkingen aan ongebreideld kwantitatieve aanspraken op bio-energiebronnen. Nadat Europa duurzaamheidscriteria heeft vastgelegd voor biobrandstoffen zal het dat ook moeten doen voor elektriciteitswinning uit biomassa. Ordewoorden voor de toekomst worden energieëfficiëntie (wkk-installaties ipv gewone verbranding), ontwikkeling van derdegeneratie-biomassa (die niet meer in competitie staat met de grondstof van de houtindustrie) en grondstoffenefficiëntie. Hout moet zolang mogelijk gebruikt worden in de vorm van producten en pas wanneer het technisch of economisch onhaalbaar is deze nog voort te recyclen, mogen ze ingezet worden als brandstof (het zgn. cascadegebruik). De energiecentrale die bij Spano einde vorige maand officieel werd ingehuldigd (waarover meer in dit nummer) is een perfect voorbeeld van dit principe. De EPF vraagt dat deze gebruikshierarchie zou ingeschreven worden in de Europese wetgeving en deze van de Lidstaten. In de Vlaamse regelgeving over groenestroomcertificaten is dit reeds het geval: overheidssteun kan enkel gegeven worden aan de verbranding van hout dat niet in aanmerking komt om als grondstof gebruikt te worden.